

30.04.2014

OIKEUSMINISTERIÖ

oikeusministerio@om.fi

Oikeusministeriön lausuntopyyntö OM 8/41/2014, 24.3.2014

Lausunto arviomuistiosta liiketoimintakiellon tehostamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriön lausuntoa oikeusministeriön laatimasta liiketoimintakiellon tehostamista koskevasta arviomuistiosta.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen 22.6.2011 annetun ohjelman mukaan liiketoimintakiellon tehostamiseksi ryhdytään toimenpiteisiin ja selvittää mahdollisuudet saattaa liiketoimintakiellossa olevat henkilöt erilliseen julkiseen rekisteriin.

Lausuntonaan sisäministeriö esittää seuraavaa:

Arviomuiston kohdassa 4.1 Liiketoimintakieltorekisteri yleisesti saataville yleisen tietoverkon avulla, käsitellään seikkaperäisesti niitä ongelmia, joita tulee vastaan, jos liiketoimintakieltorekisterin tiedot olisivat tietoverkon kautta saatavilla. Ongelmat koskevat liiketoimintakieltorekisterin arkaluontoisia henkilötietoja ja erityisesti henkilötunnuksen luovuttamista vapaasti saataville yleisen tietoverkon kautta. Siinä on myös kuvattu kuluttajan ja elinkeinoelämän mahdollisuudet saada tietoa julkisesta rekisteristä.

Sisäministeriö yhtyy esitettyihin näkemyksiin, mutta katsoo, että tietojen saanti liiketoimintakieltorekisteristä on hankalaa. Rekisterin tarkoitus on julkinen ja sen tiedoilla pyritään ennalta estämään talousrikollisuuteen liittyvän liiketoiminnan jatkuminen. Rekisterin tiedot tulee olla saatavilla nykyaikaisilla menetelmillä ja suoraan rekisterinpitäjältä, jolloin saatu tieto on varmasti ajantasaista.

Arviomuiston kohdassa 4.2 Esitutkintaviranomaisten ja valvontaviranomaisten tehtävät, on esitetty liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten tutkinnan laajentamista poliisin lisäksi muille esitutkintaviranomaisille. Lisäksi esitetään esitutkintaviranomaisen oikeutta toimittaa liiketoimintakielloa koskevassa asiassa tutkinta, jos verohallinto tai muu viranomainen sitä pyytää. Asiakohdassa on myös kiinnitetty huomiota viranomaisten mahdollisuuksiin luovuttaa tietoja liiketoimintakiellon tutkintaan tai valvontaan.

Sisäministeriö pitää esitettyjä muutoksia tarpeellisina ja esitettyjä lakipykälämuutoksia perusteltuina. Sisäministeriö esittää, että tietojen luovuttamista koskevia säännöksiä selkeytetään ja viranomaisille mahdollistetaan tietojen luovuttaminen oma-aloitteisesti toiselle viranomaiselle mahdollisimman laajasti.

Arviomuiston kohdassa 4.3 Itsekriminointisuoja, on käsitelty syytetyn oikeutta olla myötävaikuttamatta oman syyllisyytensä selvittämiseen ja esitetään asiaan täydentäviä säännöksiä.

Sisäministeriö kannattaa asiassa esitettyä liiketoimintakieltolain muuttamista tilanteen selkiyttämiseksi.

Arviomuiston kohdassa 4.4 Tietojen toimittaminen Oikeusrekisterikeskukselta Patentti- ja rekisterihallitukselle sähköisesti, on tuotu esille tämän hetkinen tilanne.

30.04.2014

Oikeusrekisterikeskus luovuttaa tietoja liiketoimintakieltorekisteristä sähköisesti useille viranomaisille.

Sisäministeriö esittääkin lainsäädäntöä muutettavaksi myös siten, että Oikeusrekisterikeskus voi luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla yleisessä tietoverkossa liiketoimintakieltorekisterin tietoja vahvalla tunnistamisella (esim. pankkitunnukset, verohallinnon tunniste) kirjautuneelle yritykselle ja yksityiselle henkilölle maksutta.

Arviomuistion kohdassa 4.5 Väliaikaisen kiellon pituus on tuotu esille väliaikaisen liiketoimintakiellon kuuden kuukauden pituus ja siihen liittyvä syytteen nostamisen vuoden määräaika sekä laajojen talousrikosten suhteellisen pitkän tutkinta-ajan ongelma. Asiakohdassa on esitetty väliaikaisen liiketoimintakiellon enimmäisajan pidentämistä kahteen vuoteen.

Sisäministeriö kannattaa esitettyä muutosta.

Poliisijohtaja

Sanna Heikinheimo

Poliisitarkastaja

Antti Simanainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsitelyjärjestelmässä. Sisäministeriö SM 30.04.2014 klo 14.57. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Päivi Räsänen
Kauko Aaltomaa